

Tolfte söndagen under året 2023

”Var inte rädda” (Matt 10:26, 28, 31), säger Jesus tre gånger i dagens evangelium. Vi människor kan vara rädda för det mesta. Somliga är rädda för spindlar eller för att maten blivit för dyr. Somliga är rädda för helvetet, fast inte så mycket nu för tiden, eftersom vi har vant oss vid att helvetet tycks finnas redan här på jorden. Vi kan inte undvika att rent instinktivt känna rädsla. Det kan faktiskt ibland vara bra och göra oss mer försiktiga. Jag förberedde denna predikan på flyget mellan Rom och Stockholm. I ett flygplan kan man inte alltid undvika att känna en viss instinktiv rädsla när det börjar gunga extra mycket. Även den som inte är religiös kan då våga sig på en liten försiktig bön om Guds hjälp.

Jesus vill befria oss från våra djupa rädslor och hjälpa oss att känna förtröstan på Faderns försyn. ”Inget kan skilja de dina från din kärlek och faderliga omsorg” (dagens kollektbön). Hela evangeliet är en lovsång och förkunnelse om Faderns gränslösa barmhärtighet, som kommer oss till del i hans Son Jesus Kristus. Det är den helige Andes stora och ständiga uppdrag att ingjuta trons förtröstan i oss, så att vi kan lita på Guds försyn som leder oss genom liv och död fram till den eviga härligheten. Jesus säger att ingen sparv faller till marken utan Guds vetskap, att varje hårstrå är räknat på vårt huvud (Jfr Matt 10:29-30). Guds försyn är den övergripande horisonten för allt som händer. Han vill möta oss tvärsigenom allt det som händer. Han är aldrig frånvarande. Han väntar alltid på oss.

”Så har nu alla fått del av Guds överflödande nåd, nådegåvan som bestod i en enda människa, Jesus Kristus” (Rom 5:15), säger Paulus. Vi måste alltid se på Jesus och växa in i en allt djupare förening med honom. Då lär vi oss att se på Fadern med Jesu djupa kärlek och förtröstan. Även om vi kan känna rädsla och oro på det rent naturliga, kroppsliga planet får vi då en djup tillit på trons, hoppets och kärlekens övernaturliga plan. Vi lär oss att bli hemmastadda på detta teologala plan, där vi överallt och alltid kan försöka bortse från den mer naturliga och instinktiva rädslan som vi aldrig helt kan kontrollera. Ju mer förankrande vi blir i Jesus, desto mer kan vi dela hans förtröstan på Fadern. Vi ser i evangeliet att till och med Jesus fick erfara rädsla och bad Fadern att få slippa att tömma smärtans och lidandets bittra kalk, men ändå kunde han överlåta sig på det djupaste planet till Fadern: ”Ske din vilja, inte min”. Också vi får under livets gång med dess ofrånkomliga faror lära oss att upprepa dessa ord i tro och kärlek.

Därför är det så viktigt att vi växer i denna teologala förtröstan på Guds försyn, han som leder livet i vått och torrt, i glädje som smärta. Vi vet att livet rymmer många svåra och jobbiga situationer, ja, ibland de mest fasansfulla ting. Både i Farsta och i Kyiv kan man råka ut för detta. Samtidigt är det just i detta svåra och ofattbart grymma som vi kan lära oss att Guds omsorg och faderliga försyn hjälper

oss att härda ut. Varje mänskligt liv rymmer sådana prövningar. Ibland större. Ibland mindre. Vi kan aldrig förstå varför det är så olika för oss. Vissa tycks hela tiden drabbas. Andra tycks gå lyckligt och utan svårigheter genom livet. Det kan tyckas oss orättvist, men ändå måste vi lära oss att hantera vårt liv med dess motgångar och svårigheter och finna vår trygghet och frid i Jesus Kristus. Ingen undgår att sättas på prov. Redan profeten Jeremia visar oss på detta: ”Herren Sebaot prövar med rättfärdighet... han ser njurar och hjärta, han räddar den fattiges själ ur de ondas hand” (20:12).

Det betyder inte att det alltid ordnar upp sig och blir så bra som vi skulle vilja. Det finns så många orättvisor, så mycket mänsklig ondska och så mycket politiskt förtryck som består. Ändå får vi lära oss att inte förlora hoppet trots allt detta. Naturligtvis är det vår uppgift att verka för en rättfärdig ordning, för fred och rättvisa. Men vi vet att det ändå kommer att finnas så mycket elände och smärta i vår fallna värld. Vi måste ändå våga förtrösta och ha tillit till Guds försyn. Ingenting av allt det som sker på vår arma jord, hur svårt och ont det än är, kan rubba oss i vår tro på Faderns ofattbart stora barmhärtighet. I sista hand är det bara hans trofaste kärlek som bär oss genom livet. Just det kan vi lära oss av dem som gått igenom Auschwitz’ och Gulags alla fastor. Viktor Frankl talar om dem som gick igenom koncentrationslägren med *Fader vår* eller *Kaddish* på sina läppar.

Därför är det så helande och uppbyggligt för oss att växa in i bönen förtrostansfulla förening med Gud i det vanliga, lugna livet. Har vi byggt upp denna förtrostan på det teologala planet i det vardagliga livets sakta lunk, då håller det och bär oss i farans och smärtans stund. Då är vi så djupt förenade med den nådegåva som Jesus Kristus är att vi vår dela hans tillit även i de svåraste situationer. Den naturliga, instinktiva rädslan för det svåra och smärtsamma, vare sig det är spindlar eller tortyr eller cancer, kan vi inte helt undgå. Men på djupet kan vill alltid finna styrka på det teologala planet, i tro, hopp och kärlek, i tillit och förtrostan på Faderns barmhärtighet, han som i Jesus Kristus bär oss genom detta livet, över dödens tröskel och in i det eviga livet.

När vi börjar lära oss att använda dessa teologala dygder eller krafter som tron, hoppet och kärleken är och som ingjutits i oss genom dopet, förändras och fördjupas hela vårt liv. Vi lär oss att tro och lita på Gud som tror så mycket på oss att han skapar oss. Vi lär oss att älska honom som älskar oss så högt att han utger sin älskade Son för att rädda oss. Vi lär oss att hoppa på honom som hoppas på oss, att vi skall leva av hans nåd och till hans ära. Mer och mer kan vi inspireras och ledas av dessa teologala kraftkällor och befrias från tyranniet under känslornas och begärens nycker och infall. Då kan rädslorna aldrig ta överhanden i vårt liv.